

Pareiškimas
2017 m. sausio 11 d.

Dėl Baltarusijos diplomatinio suaktyvėjimo Astravo AE klausimu

Šiomis dienomis Baltarusijos ambasadorius Lietuvoje ėmė lankytis valstybės institucijose su žinia, kad jo šalis pasirengusi rodyti daugiau pastangų imituoti bendradarbiavimą Astravo AE klausimu.

Ta proga reiktų atkreipti dėmesį, kad branduolinės saugos supratimas apima žymiai daugiau nei vien statybos darbų atlikimo ar paties projekto kokybę. Todėl neužtenka vien laiku pranešti apie statybos incidentus ar atlikti aikštelės geologinius tyrimus ir tokiu bandyti įrodyti jos tinkamumą jau po to, kai ji buvo pasirinkta.

Branduolinė sauga apima visus su branduolinės jėgainės įrengimu susijusius veiksmus pradedant aikštelės parinkimu ir baigiant pasirengimu likviduoti avarijas. Esminis branduolinės saugos pažeidimas vyko dar tuomet, kai buvo nuspręsta statyti elektrinę nesaugiu atstumu nuo kaimyninės valstybės sostinės, jos apie tai net nesiteikęs informuoti. Lietuvos teritorijoje, 100 km. atstumu nuo statomos elektrinės, gyvena 920 mln. gyventojų, dėl kurių avarijos atveju turėtų būti taikomos įvairios apsaugos priemonės. Šis pažeidimas yra jau padarytas, neištaisomas ir neatšaukiamas, jei statyba ir toliau bus tęsiama Astravo aikštelėje.

Todėl kokį nors Baltarusijos mūsų naujai valdžiai rodomą pasirengimą labiau mus informuoti apie tai, kaip jie pasirengę likviduoti iki šiol darytus pažeidimus mūsų pozicijos pakeisti negali. Mūsų valdžia turi oficialiai pareikšti apie esminį branduolinės saugos pažeidimą ir pareikalauti, kad statyba šioje aikštelėje būtų sustabdyta.

Savo ruožtu mes patys turime imtis visų priemonių, kad elektra iš šios nesaugiai įrengiamos jėgainės nepatektų į Lietuvos elektros rinką ir čia nebūtų parduavinėjama. Tam tikslui kuo skubiau turėtume priimti įstatymą, kuriuo statoma Astravo AE būtų pripažinta nesaugia ir keliančią grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui.

TS-LKD partijos pirmininko pavaduotojas
Specialusis atstovas Astravo AE statybos stabdymo klausimais

Dainius Kreivys